

ZDRAVSTVENO STANJE STANOVNIŠTVA JUŽNOBANATSKOG OKRUGA U PERIODU OD 1991-2010. GODINE

Analiza zdravstvenog stanja stanovništva se zasniva pre svega na podacima o umiranju i oboljevanju. Poslednjih decenija u proceni zdravstvenog stanja razmatraju se podaci o korišćenju zdravstvene zaštite i pozitivni pokazatelji zdravlja.

Procena zdravstvenog stanja stanovništva zahteva i razmatranje uticaja faktora životne sredine i učestalosti rizičnog ponašanja u populaciji.

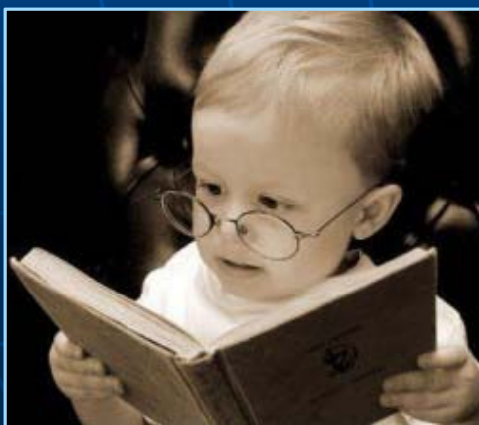
- **CILJ** analize zdravstvenog stanja stanovništva Južnobanatskog okruga u periodu od 1991-2010.godine je bio da se definišu prioritetni zdravstveni problemi svih kategorija stanovništva, kako bi se preduzele odgovarajuće mere za poboljšanje zdravlja populacije.

METOD: Retrospektivnom analizom podataka iz rutinske zdravstvene i vitalne statistike obuhvaćen je period od 1991-2010. god. Analizirani su osnovni demografski pokazatelji, pokazatelji morbiditeta za opštinu Pančevo, Južnobanatski okrug, Vojvodinu i Srbiju kod odraslog stanovništva, predškolske i školske dece i žena, i vodeći uzroci smrtnosti stanovništva.

Analizom zdravstvenog stanja stanovništva Južnobanatskog okruga u periodu od 1991-2010. godine, došli smo do sledećih rezultata:

Demografske promene u Južnobanatskom okrugu i Pančevu tokom poslednjih dvadeset godina su uslovljene **smanjenjem reproduktivne moći** (pad nataliteta i fertiliteta) i **migracijom**, uglavnom mladog stanovništva, što doprinosi intenzivnom starenju stanovništva. **Porast udela starog stanovništva utiče na porast stope oboljevanja kod hroničnih nezaraznih bolesti, kao i na porast stope opšteg umiranja/mortaliteta.**

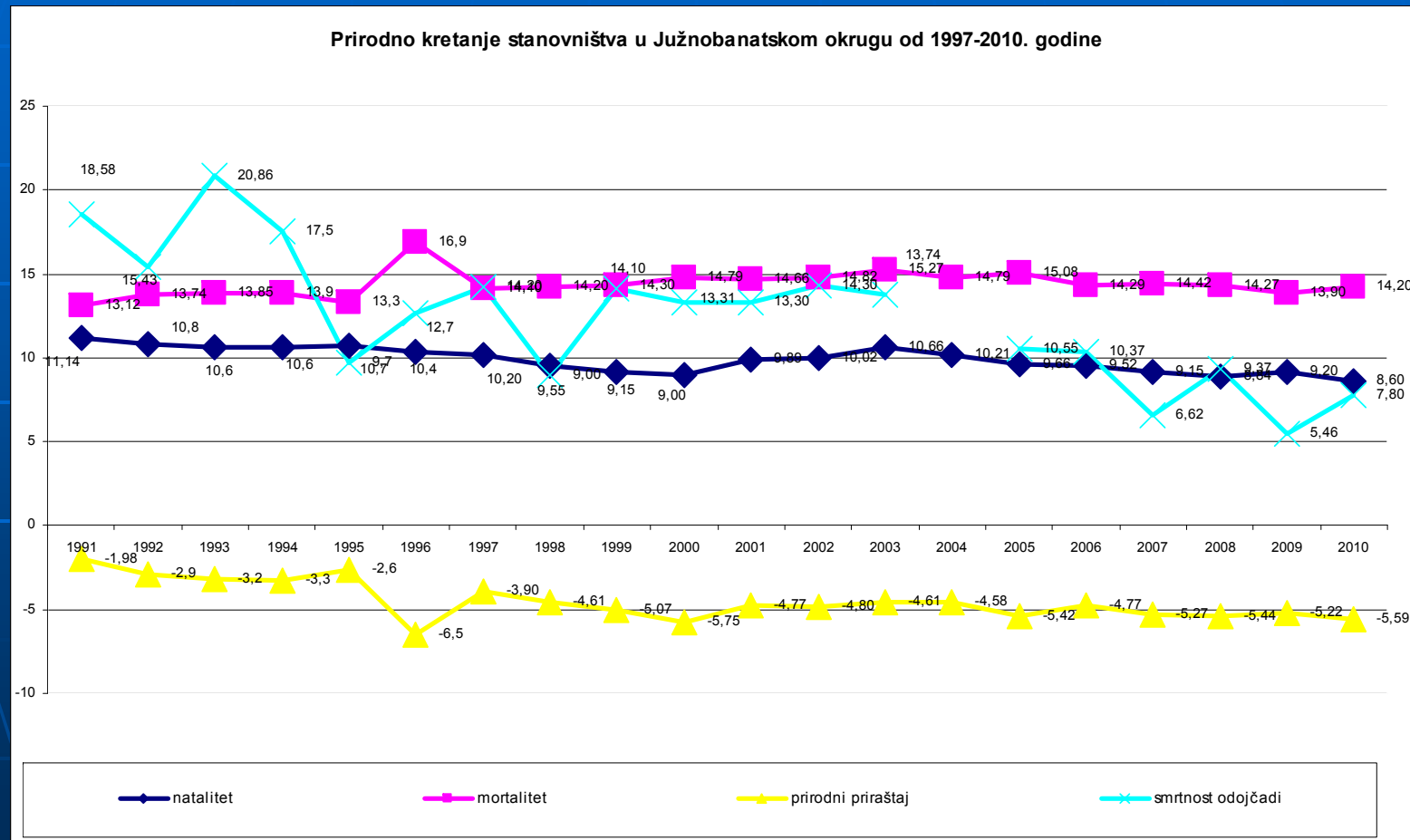
Vitalne karakteristike stanovništva JB okruga u periodu od 1991-2010. godine

R	GODINA	BROJ STANOVNIKA	ŽIVOROĐENI		U M R L I		STOPA SMRTNOSTI ODOJČADI NA 1000 ŽIVOROĐENIH	STOPA FERTILITETA	V I T A L N I I N D E K S*
			BROJ	STOPA NATALITETA NA 1000 STANOVNIKA	UKUPNO				
					BROJ	STOPA NA 1000 STANOVNIKA			
1	1991	328428	3660	11,14	4310	13,12	18,58	46,16	84,92
2	2002	313937	3146	10,02	4653	14,82	14,30	41,60	67,61
3	2010	298400	2675	8,52	4446	14,16	7,85	35,37	60,17

Vitalni index je odnos broja živorođenih i broja umrlih x 100

Prirodno kretanje stanovništva JB okruga u periodu od 1991-2010. godine

Zdravstveno stanje odraslog stanovništva

- Zdravstveno stanje odraslog stanovništva je važno za društvenu zajednicu, jer se radi o radno- aktivnom stanovništvu od koga zavisi opšti socioekonomski razvoj i briga o mlađim starosnim grupama. Odrasli postajući stariji, ulaze u period života u kome predhodno kumulisani faktori počinju da utiču na zdravlje.
- Oboljevanje **odraslog stanovništva** u Južnobanatskom okrugu i Pančevu u periodu od 1991-2010. godine se karakteriše visokim učešćem hroničnih nezaraznih bolesti (**bolesti srca i krvnih sudova, hipertenzija, maligne neoplazme, šećerna bolest, mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja**).

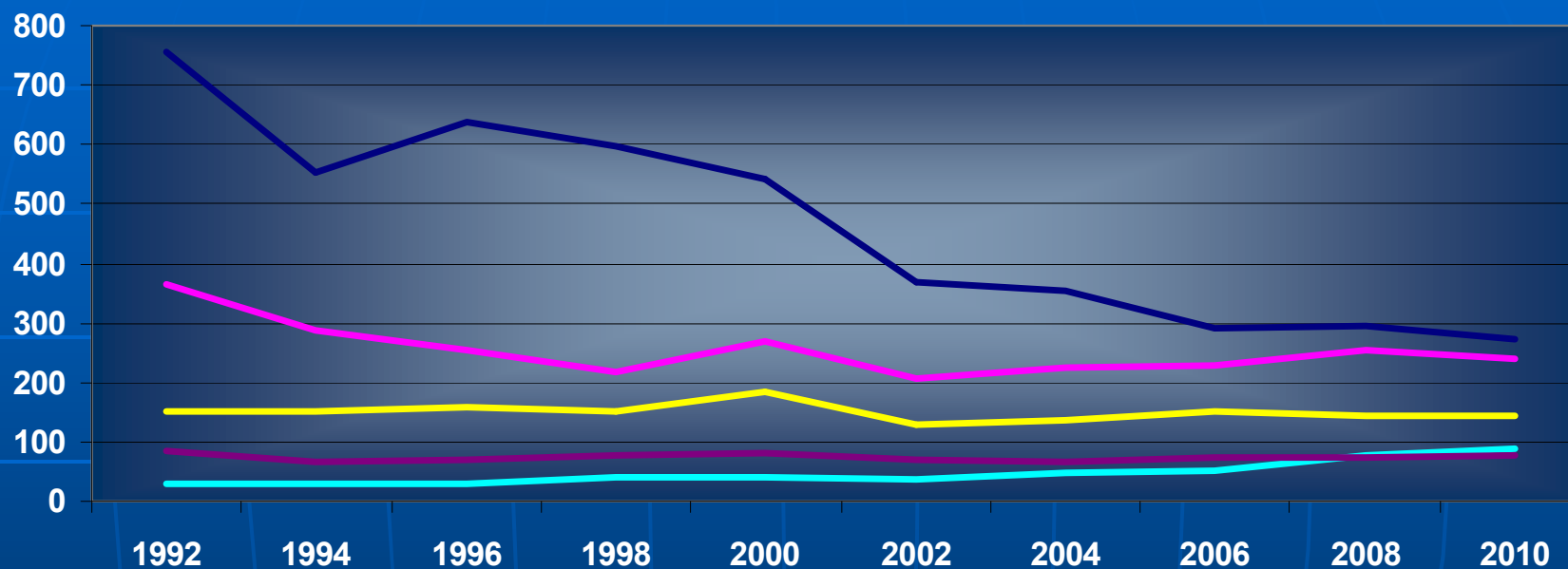

Opšta stopa morbiditeta kod odraslog stanovništva u Južnobanatskom okrugu i opštini Pančevo u periodu od 1991 do 2010 godine

Opšta stopa morbiditeta (oboljevanja) kod odraslog stanovništva je u padu tokom poslednjih dvadeset godina i u Južnobanatskom okrugu i u opštini Pančevo.

Pet najčešćih grupa bolesti kod odraslog stanovništva u Južnobanatskom okrugu u periodu od 1991 do 2010 godine

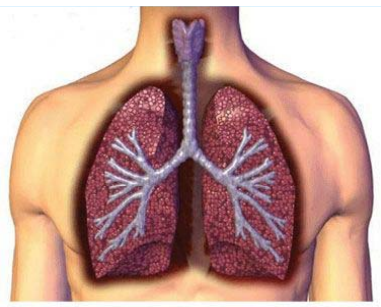

- BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE
- BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA
- BOLESTI MIŠIĆNO- KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA
- BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNJIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA
- BOLESTI MOKRAĆNO-POLNOG SISTEMA

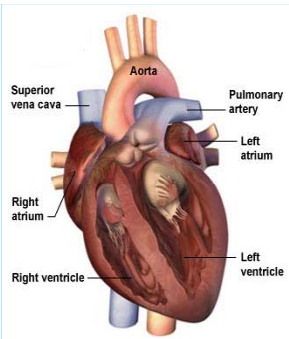
Bolesti sistema za disanje (X grupa bolesti po MKB10) u vanbolničkoj
zdravstvenoj zaštiti kod odraslog stanovništva u periodu od 1991-2010
godine
(stopa na 1000 stanovnika)

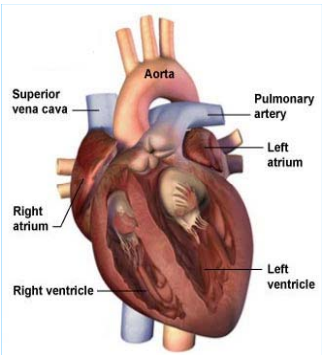
Oboljevanje odraslog stanovništva od Hroničnih obstruktivnih bolesti
(Dg J40-J44) u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti u Južnobanatskom
okrug i opštini Pančevo u periodu od 1991-2010 godine
(stopa na 1000 stanovnika)

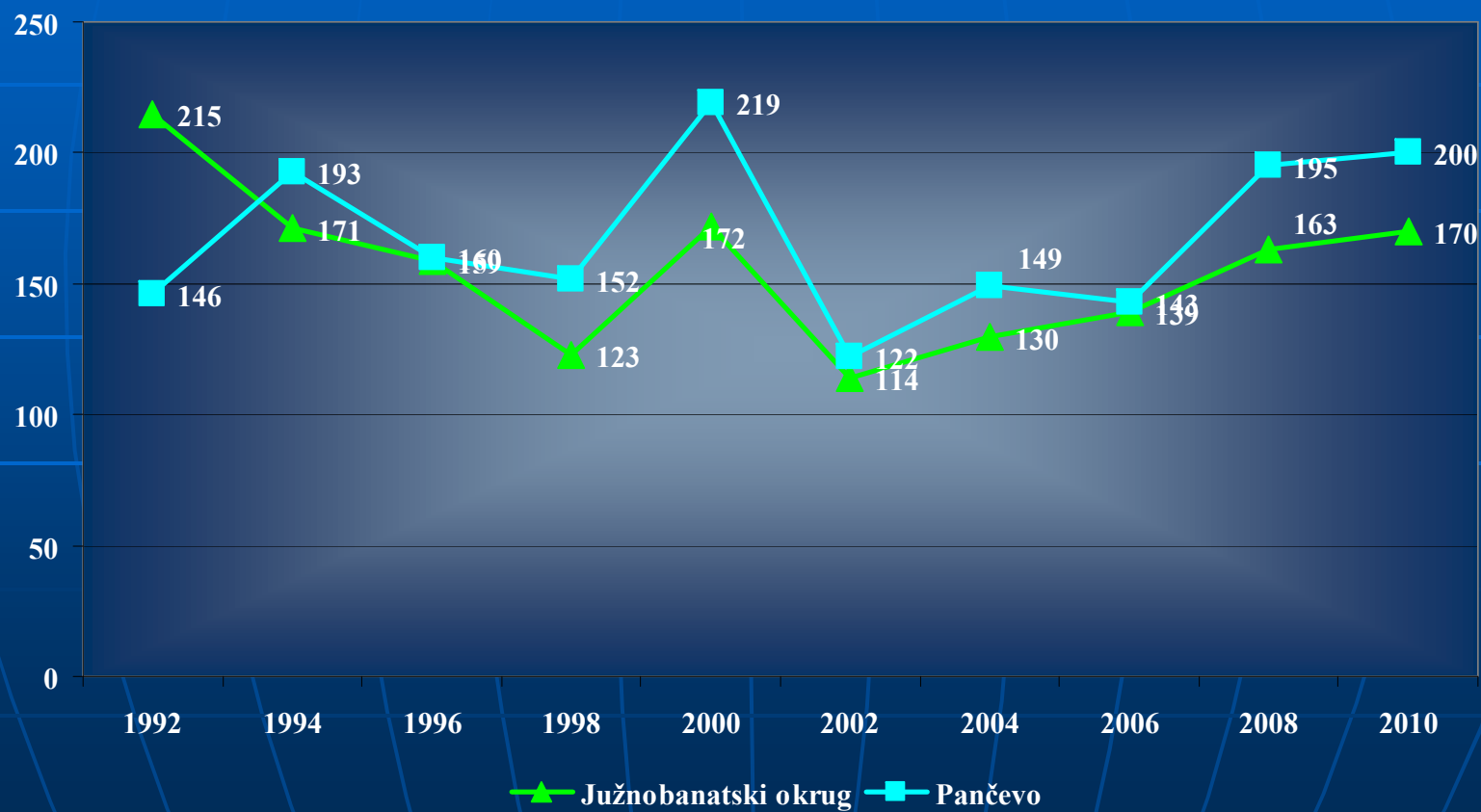

Bolesti sistema krvotoka (XI grupa bolesti po MKB10) u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti kod odraslog stanovništva u periodu od 1991-2010 godine (stopa na 1000 stanovnika)

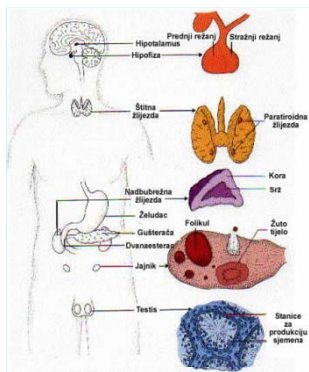
Oboljevanje odraslog stanovništva od Hypertensio arterialis (Dg I10) u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti u Južnobanatskom okrugu i opštini Pančevo u periodu od 1991-2010 godine (stopa na 1000 stanovnika)

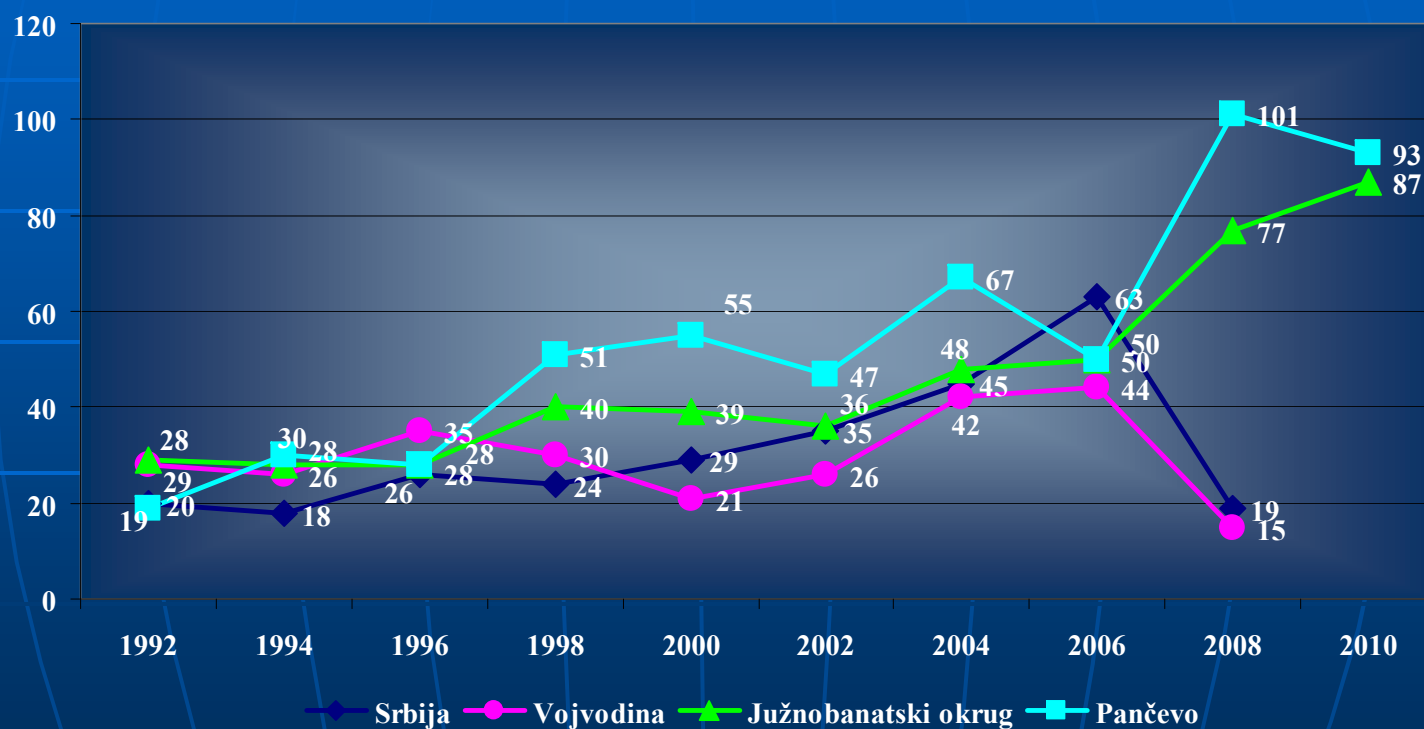

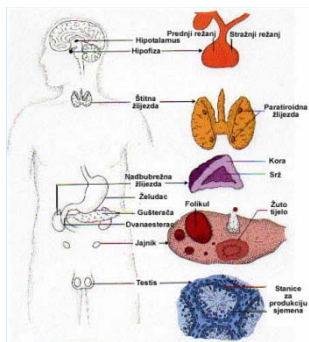
Bolesti mišićno koštanog sistema i vezivnog (XIII grupa bolesti po MKB10) u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti kod odraslog stanovništva u periodu od 1991-2010 godine (stopa na 1000 stanovnika)

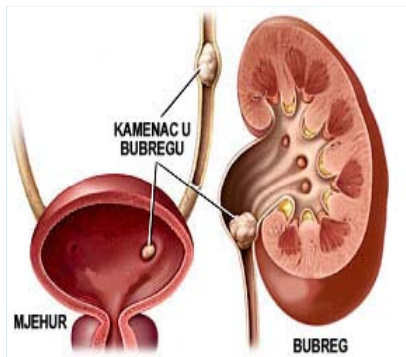
**Bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma
(IV grupa bolesti po MKB10) u vanbolničkoj zdr. zaštiti
kod odraslog stanovništva u periodu od 1991-2010 godine
(stopa na 1000 stanovnika)**

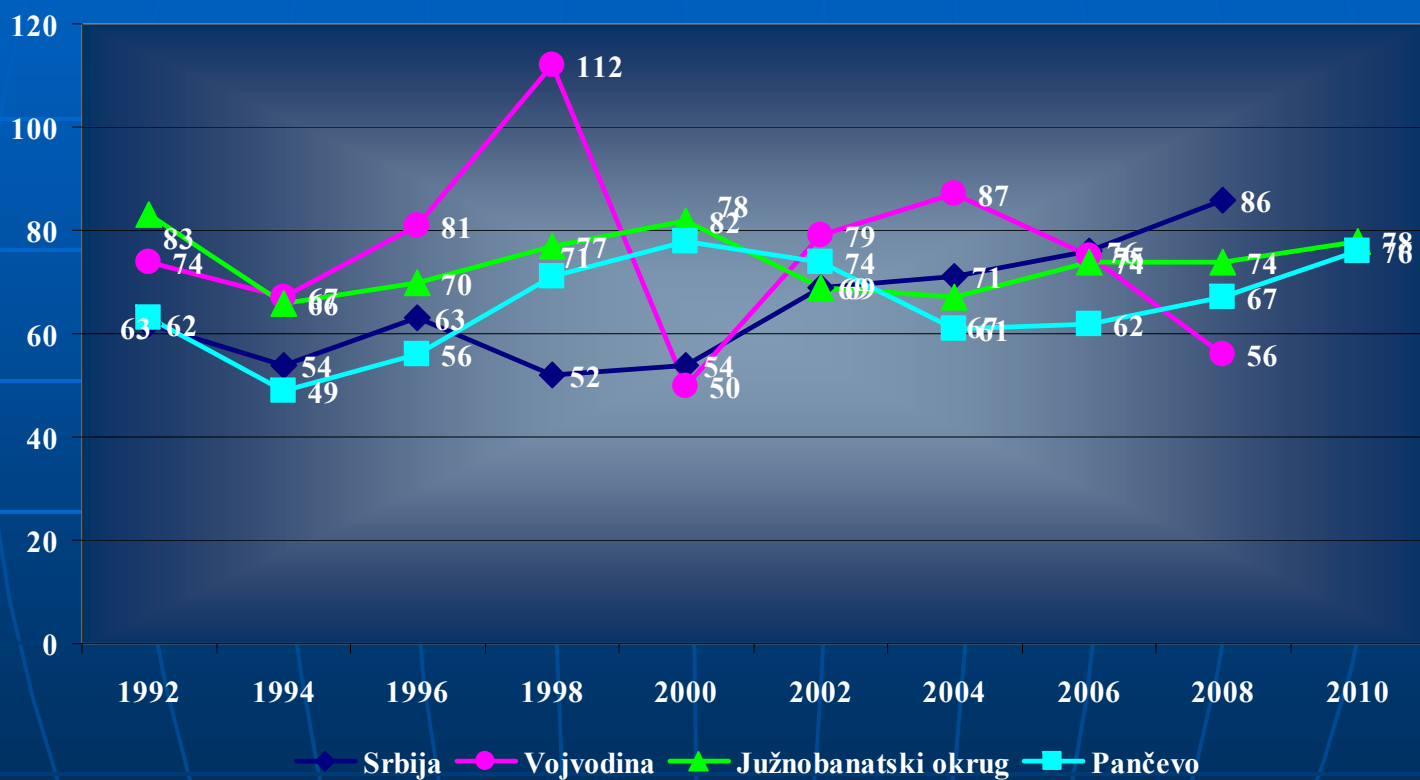

Oboljevanje odraslog stanovništva od Diabetes mellitus-a (Dg E10-E14) u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti u Južnobanatskom okrugu i opštini Pančevo u periodu od 1991-2010 godine (stopa na 1000 stanovnika)

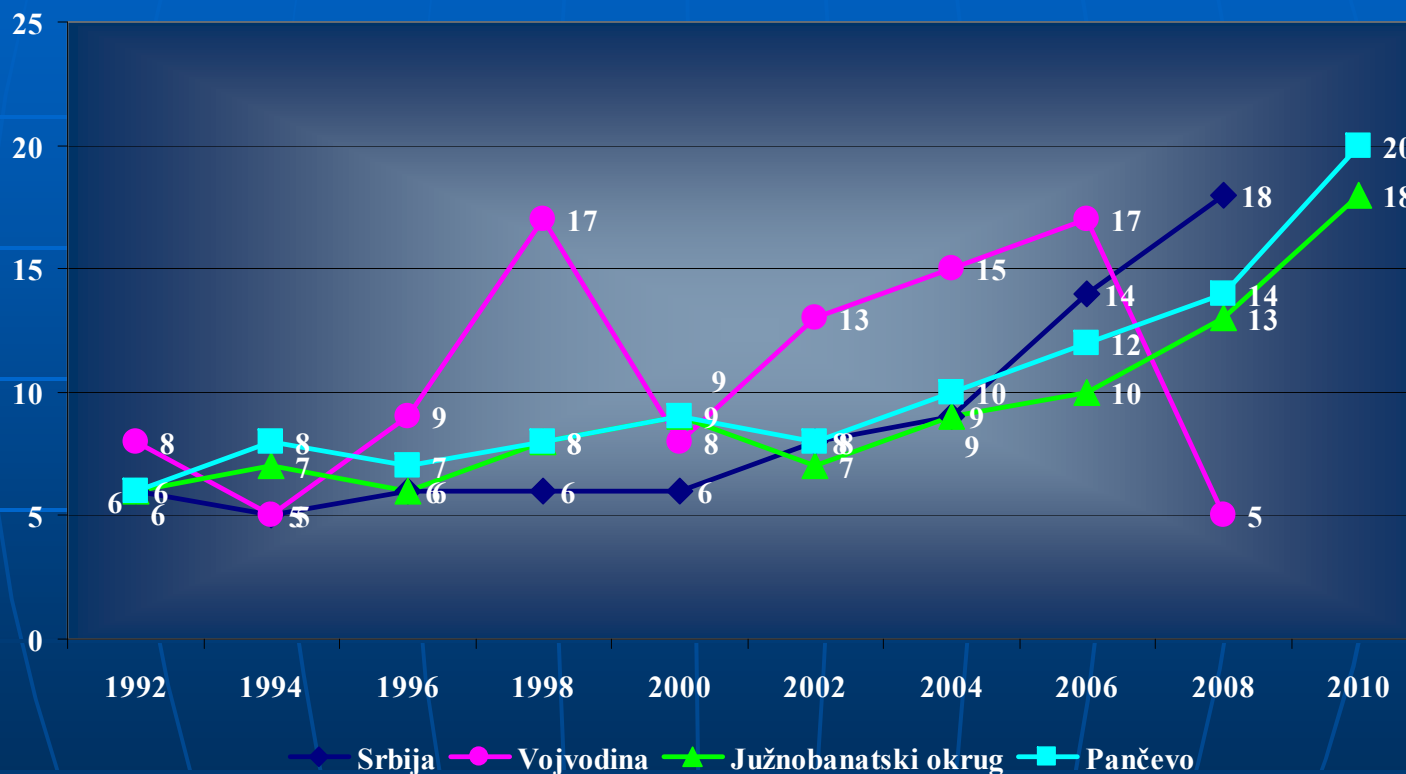

Bolesti mokraćno-polnog sistema (XIV grupa bolesti po MKB10) u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti kod odraslog stanovništva u periodu od 1991-2010 godine (stopa na 1000 stanovnika)

Tumori (II grupa bolesti po MKB10) u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti
kod odraslog stanovništva u periodu od 1991-2010 godine
(stopa na 1000 stanovnika)

Zloćudni tumori kod odraslog stanovništva u Južnobanatskom okrugu i opštini Pančevo u periodu od 1997-2010. godine (stopa na 1000 odraslih stanovnika)

Oboljevanje odraslog stanovništva od Neurotskih, stresogenih i somatofornih poremećaja (Dg F40-F48) u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti u Južnobanatskom okrugu i opštini Pančevo u periodu od 1991-2010 godine (stopa na 1000 stanovnika)

Zdravstveno stanje predškolske i školske dece

- Grupacije dece su, s obzirom na svoju veliku osetljivost na zbivanja u spoljnoj sredini pouzdan pokazatelj pri proceni zdravstvenog stanja stanovništva i svih faktora koji utiču na zdravlje.
- Najznačajniji zdravstveni problemi kod **predškolske i školske dece** su respiratorne bolesti (**hronične opstruktivne bolesti pluća i bronhijalna astma**).
- **Visoka stopa traumatizma** kod predškolske i školske dece nameće potrebu angažovanja više društvenih sektora u cilju rešavanja problema.

Opšta stopa morbiditeta kod dece predškolskog uzrasta u Južnobanatskom okrugu i opštini Pančevo u periodu od 1991 do 2010 godine

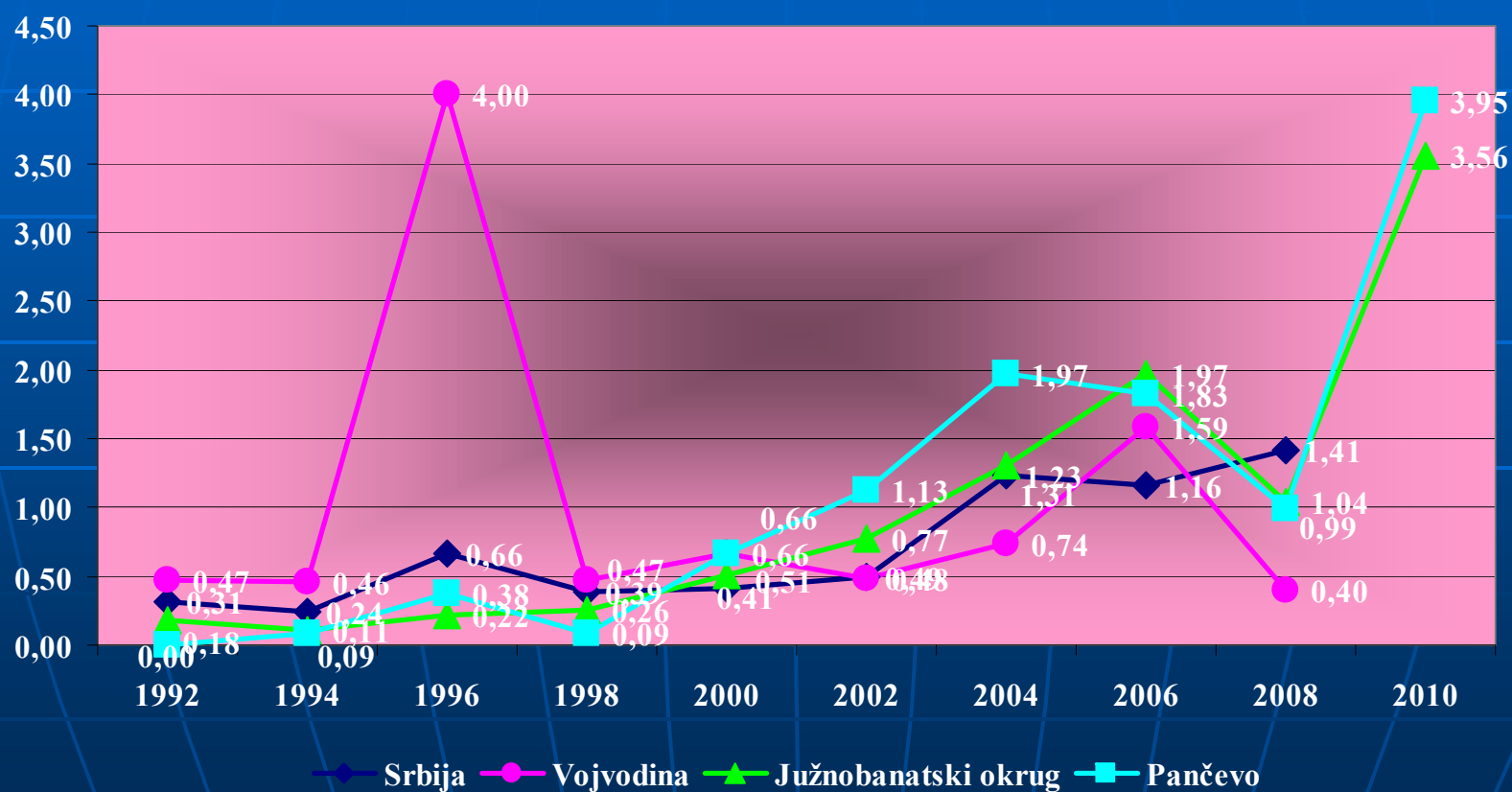
Opšta stopa morbiditeta (oboljevanja) kod predškolske dece je u porastu tokom poslednjih dvadeset godina, i u Južnobanatskom okrugu i u opštini Pančevo.

Opšta stopa morbiditeta kod dece školskog uzrasta u Južnobanatskom okrugu i opštini Pančevo u periodu od 1991 do 2010 godine

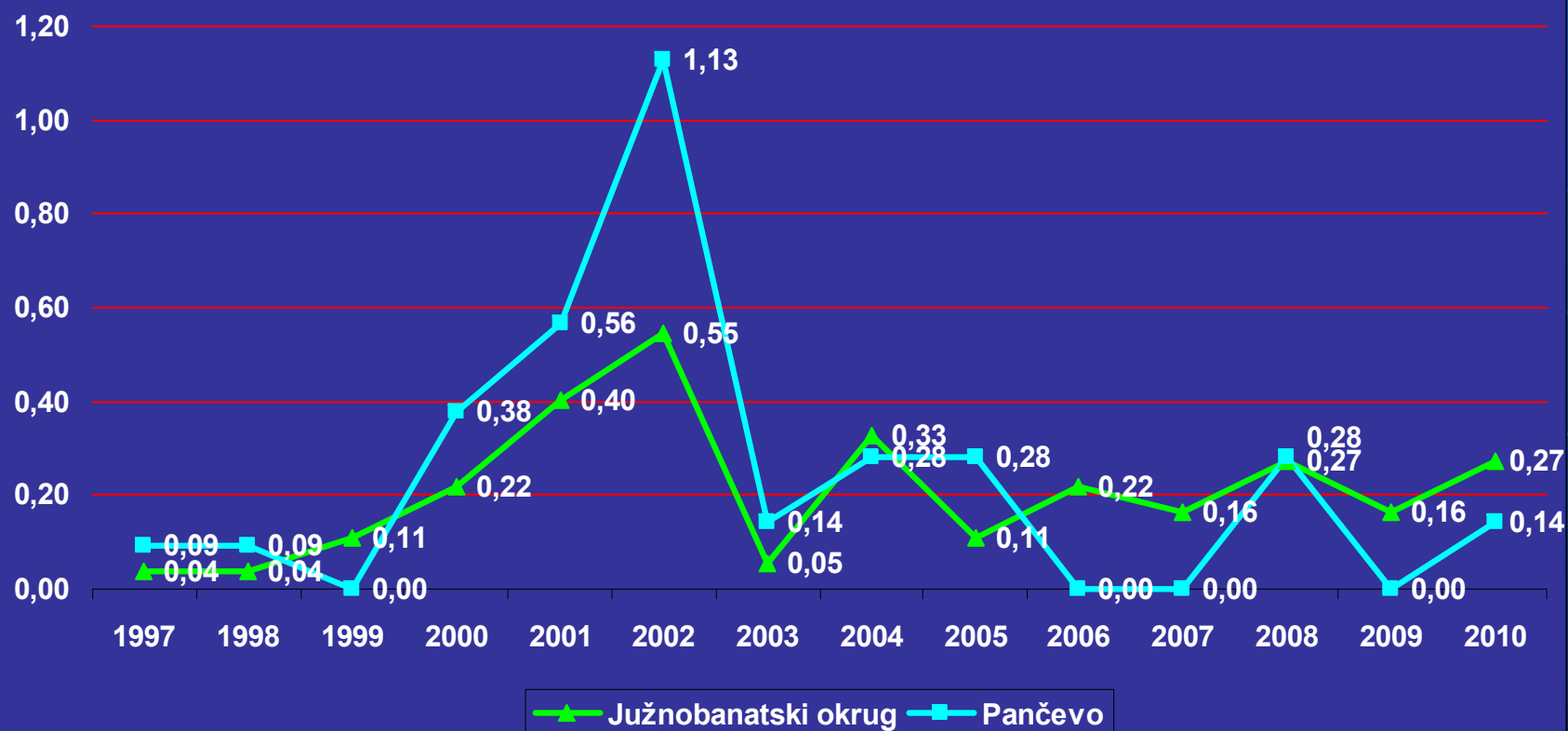

Opšta stopa morbiditeta (oboljevanja) kod dece školskog uzrasta je u porastu u periodu od 1991-2010. godine, i u opštini Pančevo i na nivou okruga.

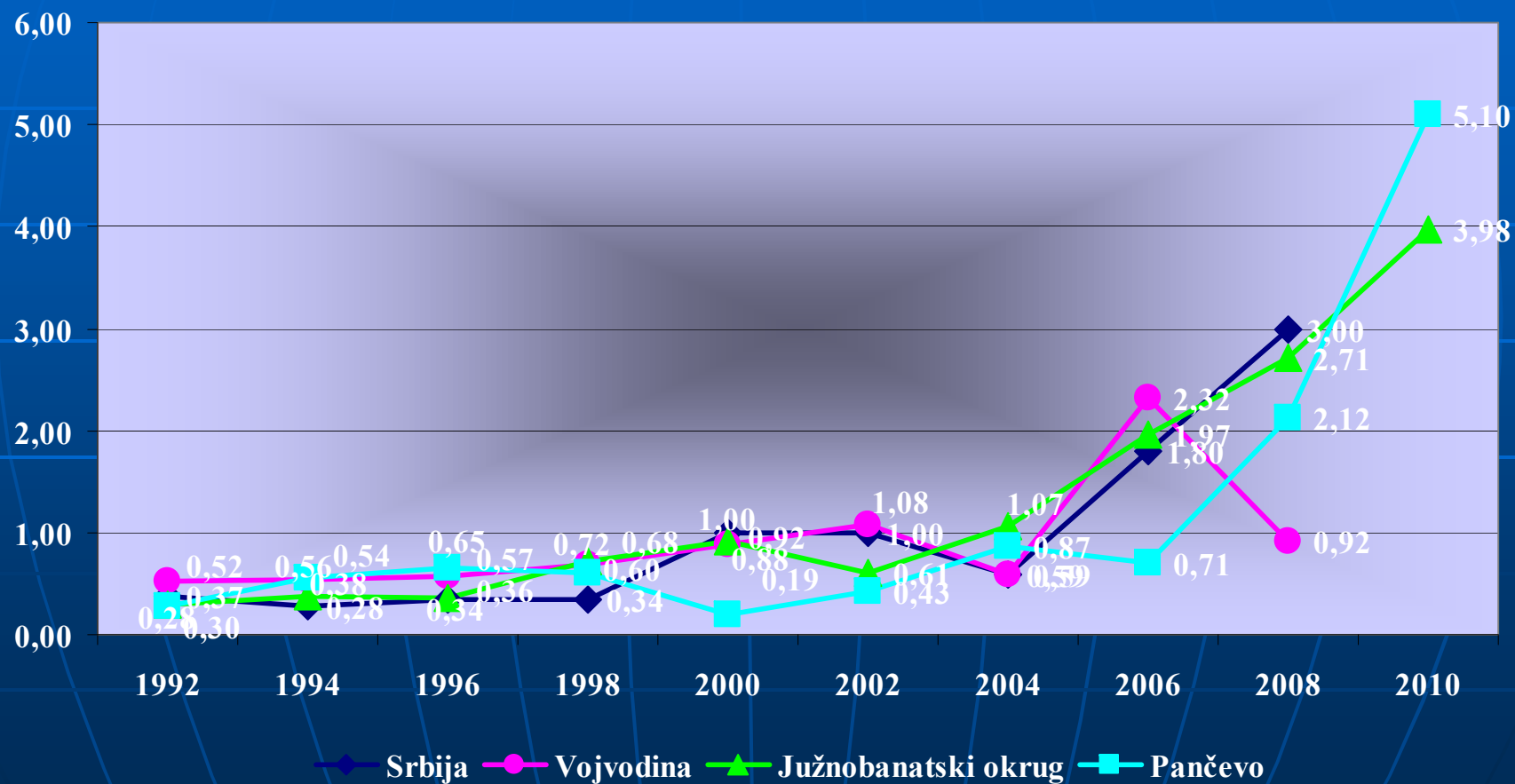
Tumori (II grupa bolesti po MKB10) u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti kod predškolske dece u periodu od 1991-2010 godine (stopa na 1000 dece)

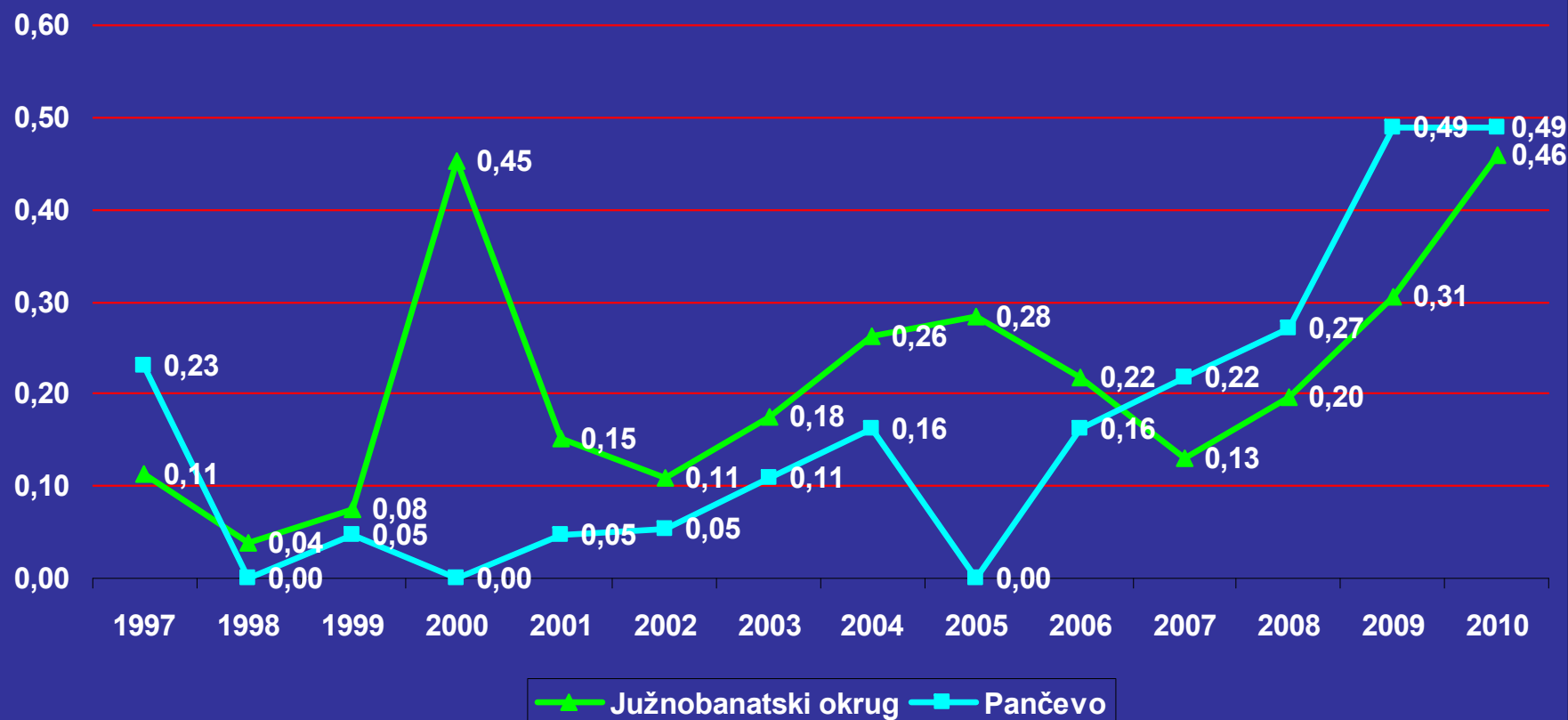
Zloćudni tumori kod dece predškolskog uzrasta u Južnobanatskom okrugu i opštini Pančevo u periodu od 1997-2010. godine (stopa na 1000 dece)

Tumori (II grupa bolesti po MKB10) u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti kod školske dece i omladine u periodu od 1991-2010 godine (stopa na 1000 školske dece)

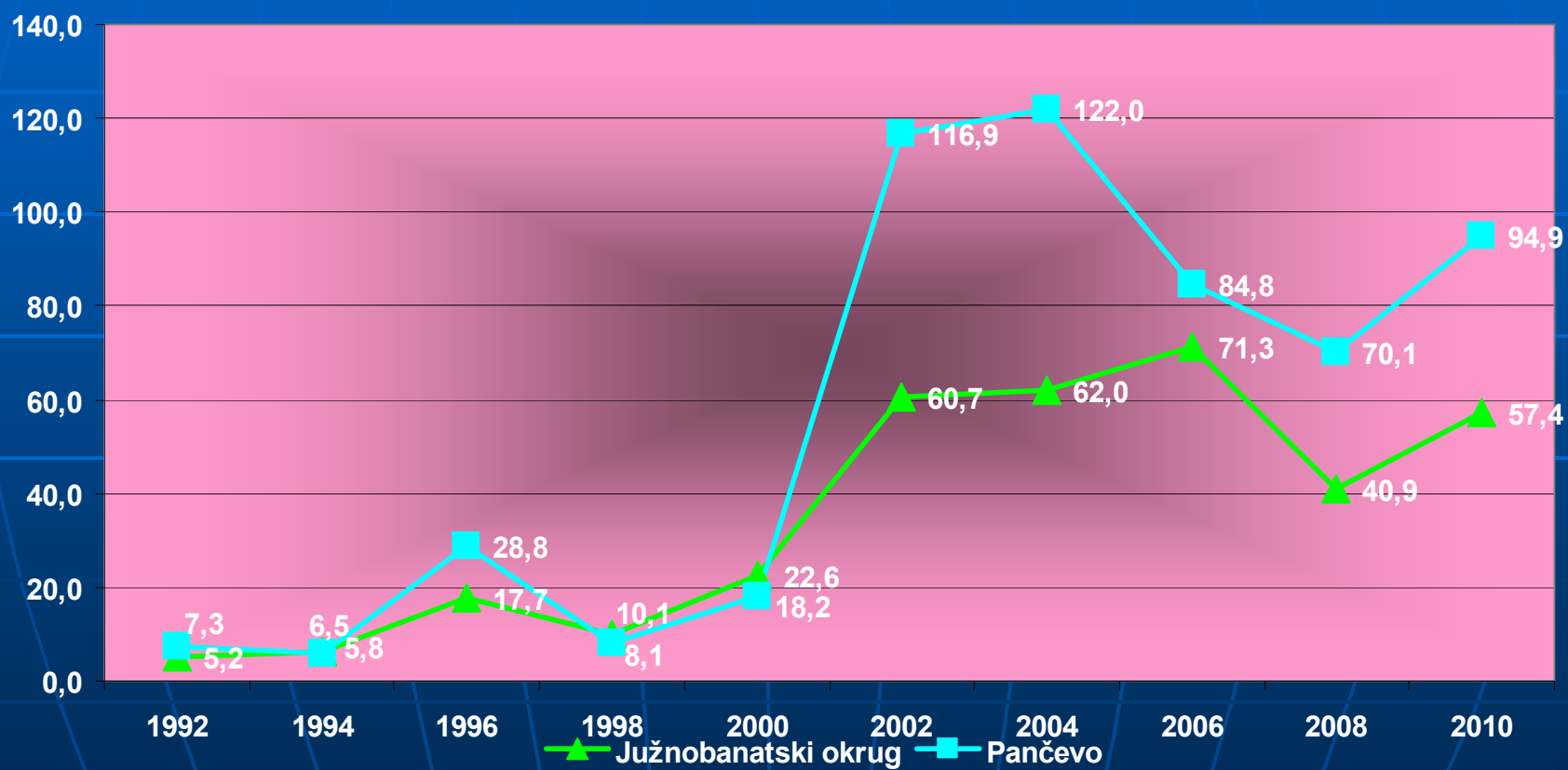

Zloćudni tumori kod dece školskog uzrasta u Južnobanatskom okrugu i opštini Pančevo u periodu od 1997-2010. godine
(stopa na 1000 školske dece)

Oboljevanje predškolske dece od Asthma bronchiale (Dg J45) u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti u Južnobanatskom okrugu i opštini Pančevo u periodu od 1991-2010 godine (stopa na 1000 predškolske dece)

Oboljevanje školske dece od Asthma bronchiale (Dg J45) u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti u Južnobanatskom okrugu i opštini Pančevo u periodu od 1991-2010 godine (stopa na 1000 školske dece)

Zdravstveno stanje žena

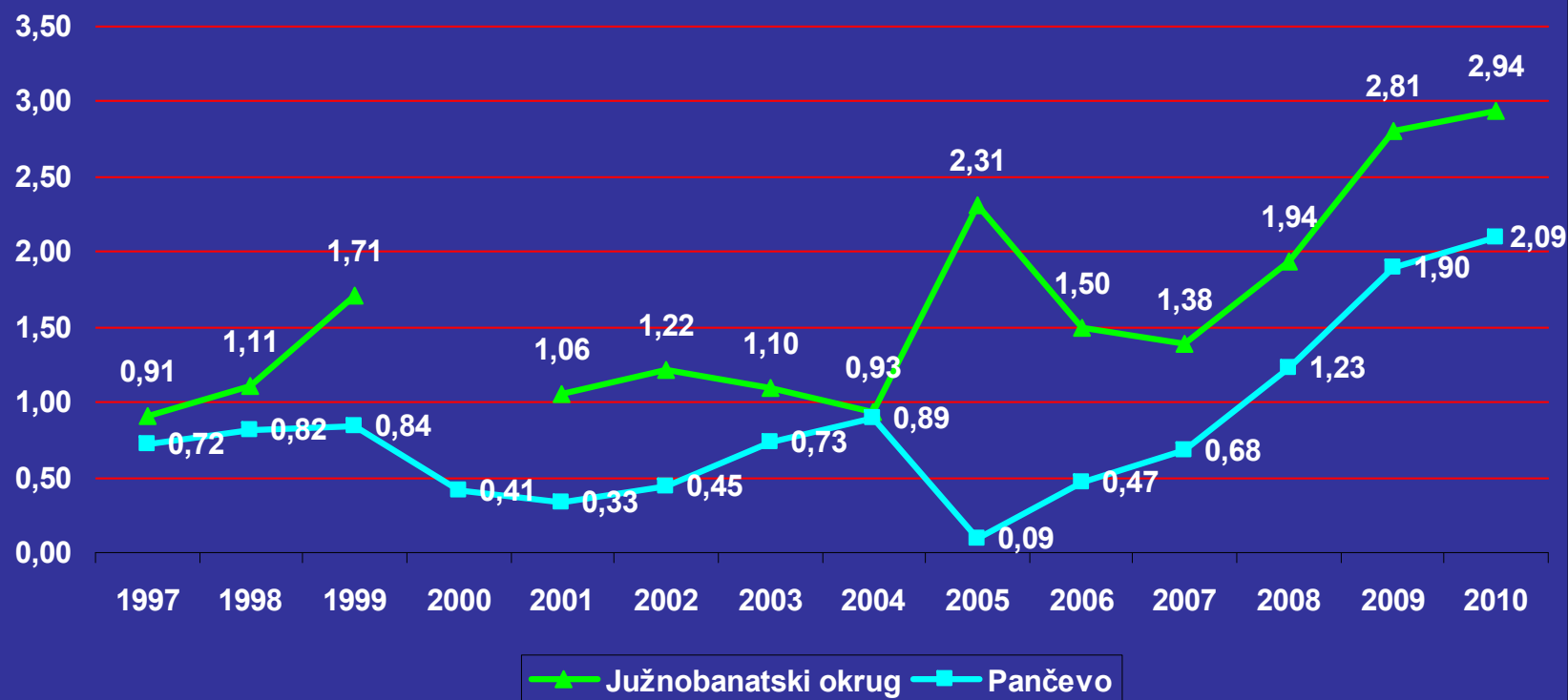
- Unapređenje zdravlja žena u generativnom periodu je preduslov za dobro zdravstveno stanje budućih generacija.
- Zdravlje **žena** u najvećoj meri ugrožavaju specifična oboljenja vezana za pol i reproduktivnu funkciju i tumori.

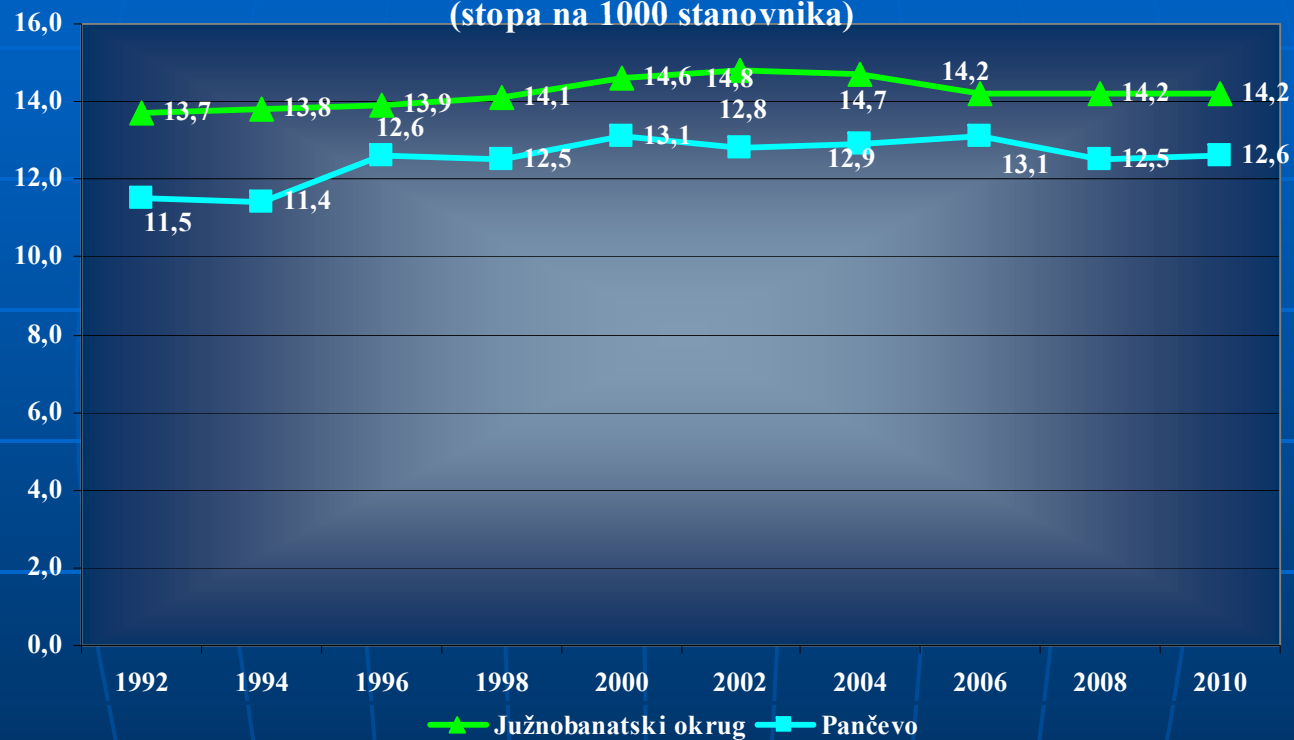
Tumori (II grupa bolesti po MKB10) u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti kod žena u periodu od 1992-2010 godine (stopa na 1000 žena)

Zloćudni tumori kod žena u Južnibanatskom okrugu i opštini Pančevo
u periodu od 1997-2010. godine
(stopa na 1000 žena)

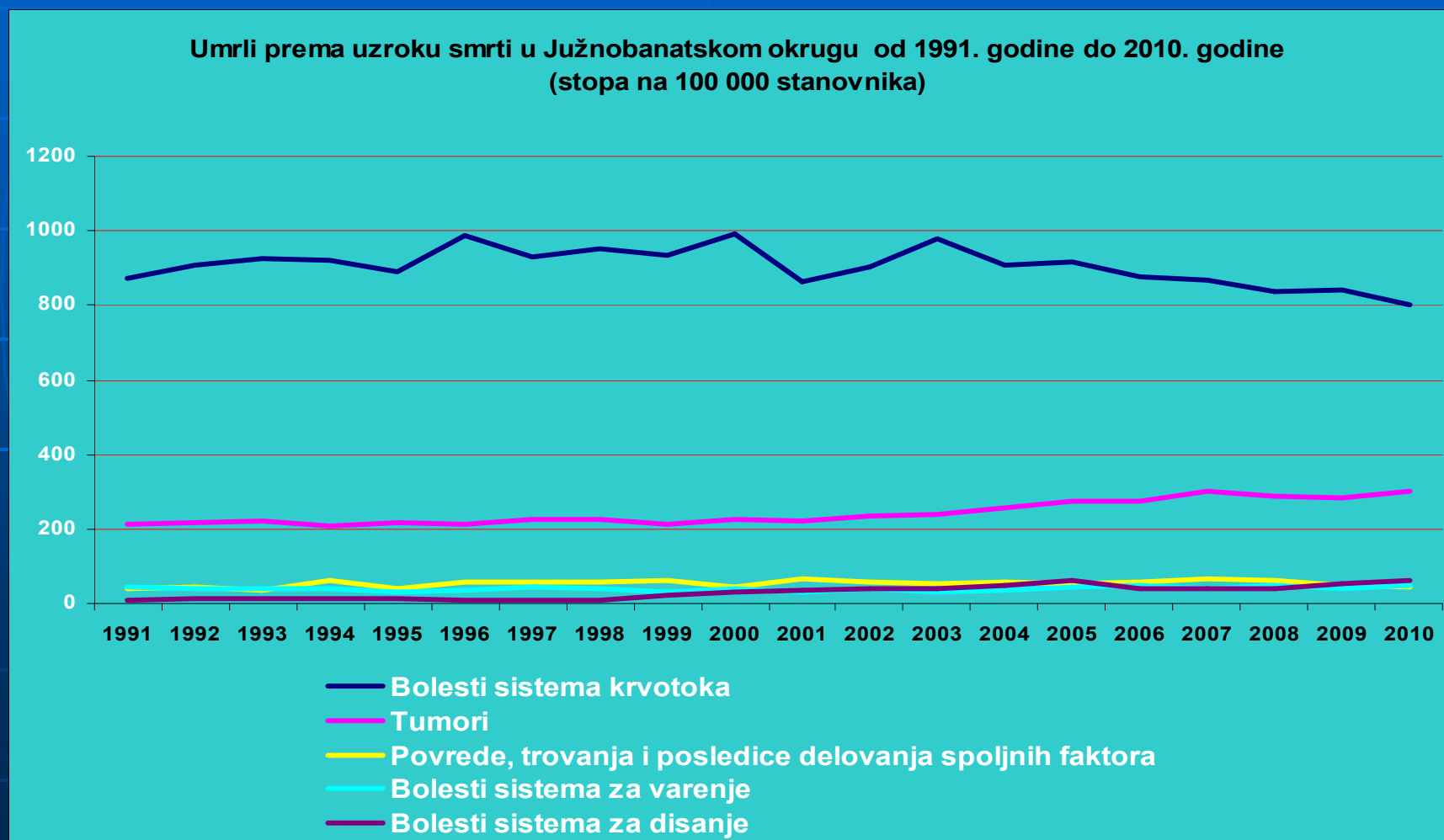
Opšta stopa mortaliteta u Južnobanatskom okrugu i opštini
Pančevo
u periodu od 1991 do 2010 godine
(stopa na 1000 stanovnika)

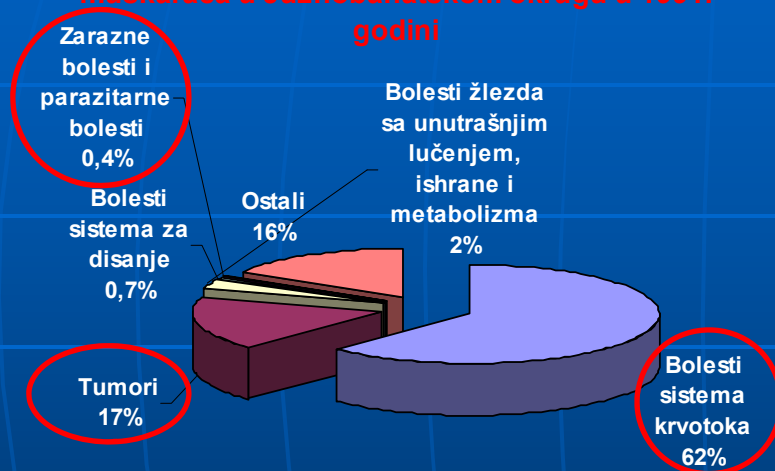
Opšta stopa mortaliteta (umiranja) je u porastu tokom poslednjih dvadeset godina i u opštini Pančevo i na nivou okruga.

Umrli prema uzroku smrti u Južnobanatskom okrugu od 1991. godine do 2010. godine

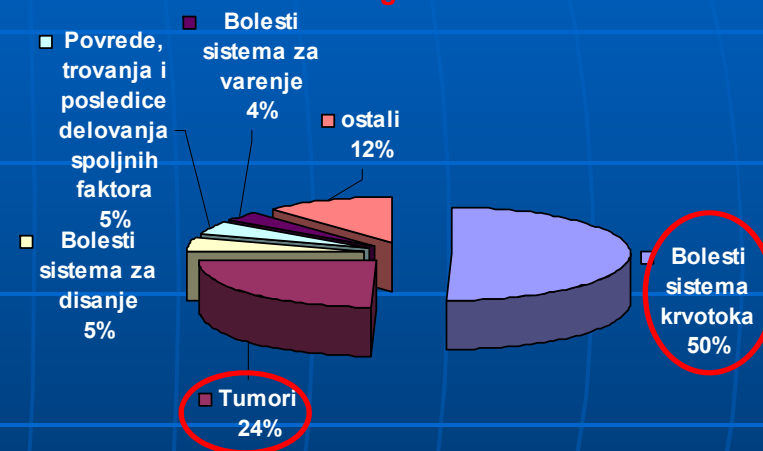
(stopa na 100 000 stanovnika)

Procentualno učešće vodećih uzroka smrti kod
muškaraca u Južnobanatskom okrugu u 1991.
godini

Procentualno učešće vodećih uzroka smrti kod
muškaraca u Južnobanatskom okrugu u 2010.
godini

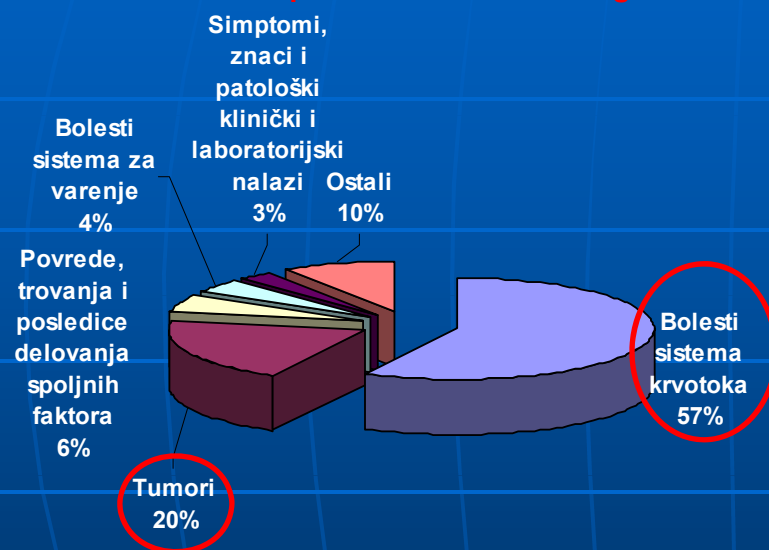
Procentualno učešće vodećih uzroka smrti kod žena u Južnobanatskom okrugu u 1991. godini

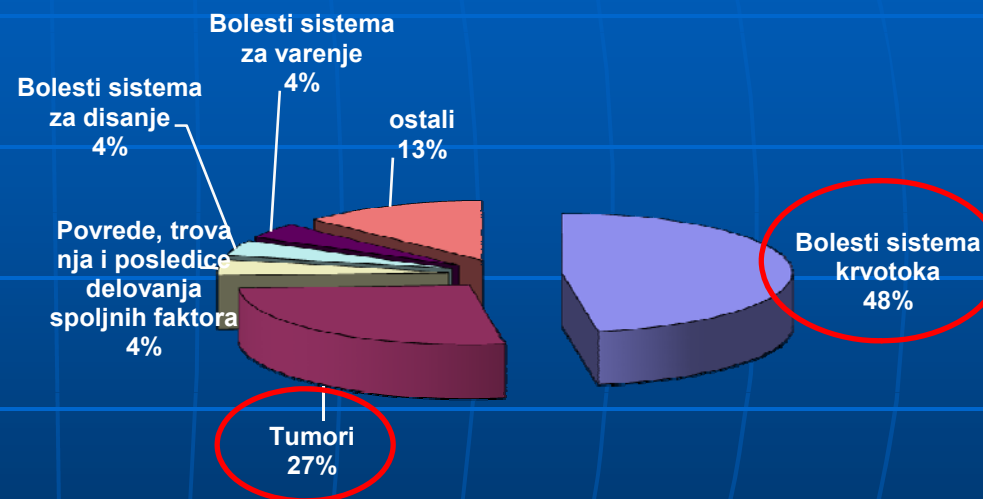
Procentualno učešće vodećih uzroka smrti kod žena u Južnobanatskom okrugu u 2010. godini

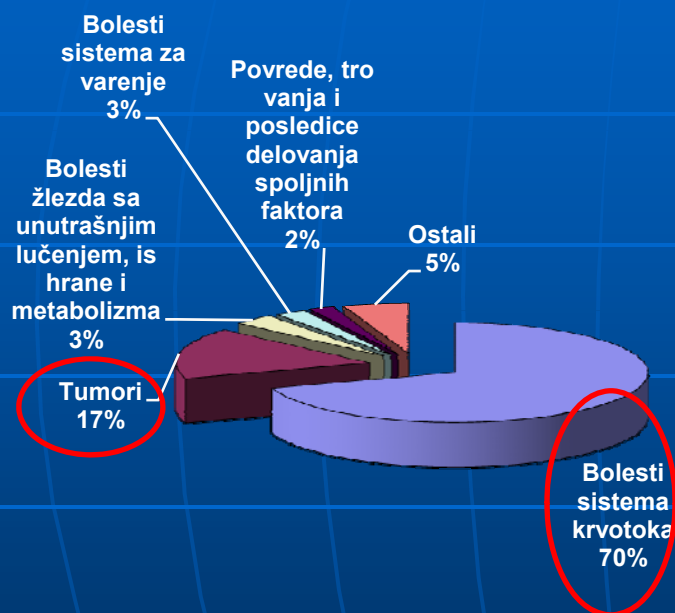
Procentualno učešće vodećih uzroka smrti kod muškaraca u opštini Pančevo u 1991. godini

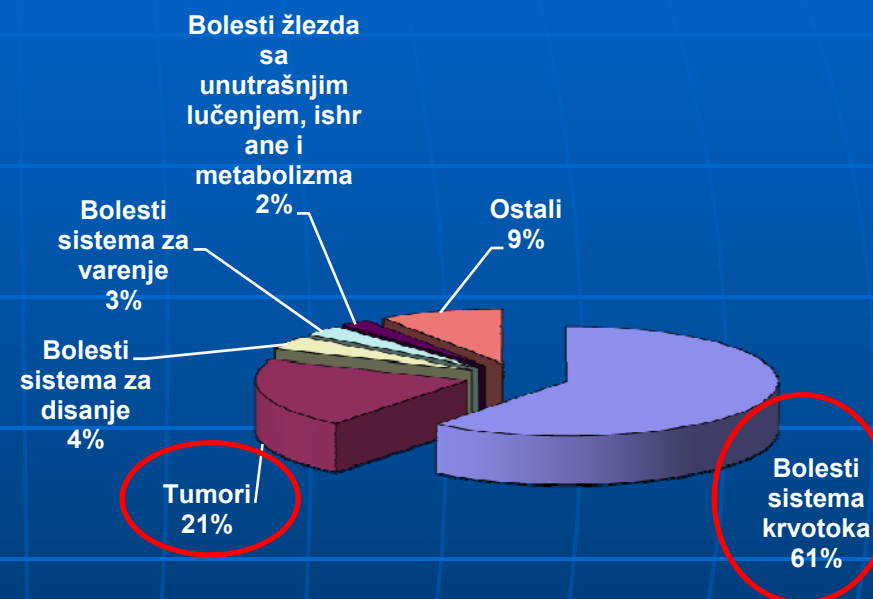
Procentualno učešće vodećih uzroka smrti kod muškaraca u opštini Pančevo u 2010. godini

Procentualno učešće vodećih uzroka smrti kod žena u opštini Pančevo u 1991. godini

Procentualno učešće vodećih uzroka smrti kod žena u opštini Pančevo u 2010. godini

- Oboljevanje odraslog stanovništva u Južnobanatskom okrugu je opterećeno značajnim učešćem hroničnih nezaraznih bolesti (**bolesti srca i krvnih sudova, hipertenzija, maligne neoplazme, šećerna bolest**). U posmatраниh dvadeset godina primetan je porast stope oboljevanja kod šećerne bolesti i tumora.
- Kao najznačajniji zdravstveni problemi kod predškolske i školske dece pojavljuju se **bronhijalna astma i visoka stopa traumatizma**. U poslednjih 20 godina je primetno povećanje stope oboljevanja od bronhijalne astme i tumora i kod predškolske i školske dece.
- Zdravlje žena u najvećoj meri ugrožavaju specifična oboljenja vezana za pol i reproduktivnu funkciju. Kao značajan problem se izdvajaju **tumori i bolesti mokraćno-polnog sistema**.

Preporuke

- Intenzivnijom promocijom zdravlja i zdravih stilova života **smanjiti prisustvo najznačajnijih faktora rizika u populaciji** (hipertenzija, gojaznost, pušenje, hiperholesterolemija, fizička neaktivnost itd).
- **Insistirati na prevenciji** najučestalijih hroničnih nezaraznih oboljenja, posebno kardiovaskularnih i malignih bolesti
- Periodično raditi **istraživanja riziko faktora** povezanih sa nastankom nezaraznih i zaraznih oboljenja
- **Redovnim kontrolama zdravlja** omogućiti rano otkrivanje hroničnih nezaraznih bolesti (kardiovaskularnih bolesti, šećerne bolesti i malignih neoplazmi)
- **Poboljšati kvalitet podataka mortalitetne statistike**, edukacijom svih koji učestvuju u procesu šifriranja uzroka smrti. Uspostaviti bolju saradnju između institucija koje učestvuju u procesu prikupljanja i obrade ovih podataka.
- **Unaprediti i usavršiti zdravstveno-informacioni sistem**

